

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

362 π.Χ. - Μάχη της Μαντινείας: Οι Θηβαίοι, με επικεφαλής τον Επαμεινώνδα, νικούν τους Σπαρτιάτες και τους συμμάχους τους, όμως ο Επαμεινώνδας τραυματίζεται θανάσιμα.

1776 - Αμερικανική Επανάσταση: η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας των ΗΠΑ εγκρίνεται από το Δεύτερο Ηπειρωτικό Κογκρέσο.

1802 - Ανοίγει η Στρατιωτική Ακαδημία των ΗΠΑ στο Γουέστ Πόιντ της Νέας Υόρκης.

1822 - Ελληνική Επανάσταση: οι δυνάμεις των Ελλήνων, υπό τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, και των Φιλελλήνων ηττώνται από τους Οθωμανούς στη μάχη του Πέτα.

1826 - Ο Τόμας Τζέφερσον, τρίτος πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών, πεθαίνει την ίδια μέρα με τον Τζον Άνταμς, δεύτερο πρόεδρο των Η.Π.Α., την πεντηκοστή επέτειο από την υιοθέτηση της Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας των ΗΠΑ.

1941 - Τα ναζιστικά στρατεύματα σφάζουν Πολωνούς επιστήμονες και συγγραφείς στην ουκρανική πόλη Λβιβ.

1960 - Ο αρχηγός του Φιλελεύθερου Δημοκρατικού Κόμματος Γεώργιος Παπανδρέου, απαντώντας σε ερώτηση σχετικά με το θέμα της νομιμοποίησης του Κ.Κ.Ε., δηλώνει: «Ανέκαθεν έχω υποστηρίξει και εξακολουθώ να φρονώ ότι δια λόγους ηθικής, εθνικής και πολιτικής τάξεως δεν επιτρέπεται η νομιμοποίησης του ΚΚΕ».

1966 - Θεμελιώνεται στη Γενεύη το Πνευματικό Κέντρο του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, με πρωτοβουλία Ελλήνων της Ελβετίας. Η τελετή προσλαμβάνει πανορθόδοξο και παν-χριστιανικό χαρακτήρα, καθώς σε αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των δογμάτων.

1968 - Συμπόσιο με κρέας ίππου στην Κατερίνη. Οι 800 καλεσμένοι δοκιμάζουν κρέας δύο αλόγων.

1973 - Αθήνα - Δικτατορία: Συλλαμβάνεται ο Ε. Αβέρωφ ως υποκινητής και πολιτικός σύμβουλος του «Κινήματος του Ναυτικού 1973».

2004 - Τελικός Euro 2004. Μια από τις μεγαλύτερες εκπλήξεις στην ιστορία του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου. Ανεπανάληπτη και απρόσμενη επιτυχία στην Πορτογαλία για την Ελλάδα, που κατακτά το τρόπαιο νικώντας 1-0 τη διοργανώτρια. Το νικητήριο γκολ για την Ελλάδα πέτυχε στο 57ο λεπτό με κεφαλιά ο Άγγελος Χαριστέας.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1807 - Τζουζέπε Γκαριμπαλντι, Ιταλός στρατιωτικός και πολιτικός

1978 - Βίκυ Καγιά, Ελληνίδα μοντέλο

1978 - Θάλεια Ματίκα, Ελληνίδα ηθοποιός

1985 - Δημήτρης Μαυραειδής, Έλληνας καλαθοσφαιριστής

ΘΑΝΑΤΟΙ

362 π.Χ. - Επαμεινώνδας, στρατηγός

1429 - Κάρολος Α΄ Τόκκος, δεσπ. της Ηπείρου

1546 - Χαϊρεντίν Μπαρμπαρόσα, ναύαρχος

1826 - Τζον Άνταμς, 2ος πρόεδρος των Η.Π.Α.

1826 - Τ. Τζέφερσον, 3ος πρόεδρος των Η.Π.Α.

1831 - Τζ. Μόνροου, 5ος πρόεδρος των Η.Π.Α.

1902 - Προκόπιος Οικονομίδης, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος

1934 - Μαρία Κιουρί, Πολωνή επιστήμονας

1952 - Μάρκος Θεοδορίδης, Έλληνας πολιτικός

2001 - Κατερίνα Βασιλάκου, Ελληνίδα ηθοποιός

2013 - Ευγενία Κλειδαρά, Ελληνίδα μοναχή και λογοτέχνισσα

2014 - Αντώνης Ζησιμάτος, δημοσιογράφος

Μάχη του Πέτα

Η μάχη του Πέτα ήταν μία από τις μάχες του απελευθερωτικού αγώνα των Ελλήνων του 1821. Έλαβε χώρα κατά το δεύτερο έτος της επανάστασης, στις 4 Ιουλίου του 1822, στο χωριό Πέτα, 5 χιλιόμετρα ανατολικά της Άρτας. Εμπλεκόμενες πλευρές ήταν οι Έλληνες αγωνιστές, συνεπικουρούμενοι από το Τάγμα των Φιλελλήνων, και ο οθωμανικός τακτικός στρατός συνεπικουρούμενος από σώματα ατάκτων μισθοφόρων Τουρκαλβανών.

Η έκβαση της μάχης ήταν ολέθρια ήττα Ελλήνων και Φιλελλήνων, και οι συνέπειές της υπήρξαν ιδιαίτερα δυσάρεστες για τους Σουλιώτες και για τη συνέχιση του απελευθερωτικού αγώνα στην Ήπειρο.

Μετά τη θανάτωση του Αλή Πασά από εκτελεστικό απόσπασμα του Χουροίτ Πασά, κατ' εντολή του Σουλτάνου Μαχμούτ Β΄ στις 24 Ιανουαρίου 1822, και τη διάλυση του Πασαλικίου των Ιωαννίνων που επακολούθησε, η κατάσταση των Σουλιωτών άρχισε να επιδεινώνεται. Η δε Συμφωνία του Πέτα (1821), που αφορούσε συμμαχία των Σουλιωτών με τους Τουρκαλβανούς, είχε πάψει να υφίσταται μετά από ραδιοουργίες του Αλβανού πασά Ομέρ Βρυώνη. Υπό τις συνεχείς πιέσεις του Μεγάλου Βεζίρη Χαλέτ Εφέντι για διάλυση κάθε επαναστατικής εστίας, ο Χουροίτ Πασάς αναγκάζεται, παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες συμβιβασμού, να βαδίσει εναντίον των Σουλιωτών με 14.000 άνδρες, συνάπτοντας σφοδρές μάχες.

Οι Σουλιώτες, εφαρμόζοντας μια επιδέξια ελαστική άμυνα, ακολουθώντας τακτική σύμπτυξης προκειμένου να κερδίσουν χρόνο, αποσύρθηκαν στο Σούλι. Οργάνωσαν την αντίστασή τους στα εξωτερικά

οχυρά του Σουλίου, τον Αβαρικό, την Κιάφα, και τα Χόικα, αποτρέποντας κάθε προσπάθεια κατάληψής τους. Ο Χουροίτ αποσύρθηκε στη Λάρισα, αναθέτοντας τη συνέχιση των επιχειρήσεων στον Ομέρ Βρυώνη.

Στο μεταξύ, αναλαμβάνοντας νέος πασάς της Ηπείρου, ο Ρεσίτ Πασάς Κιουταχίς, θέλοντας να δώσει ένα τέλος στις επαναστατικές δράσεις στην περιοχή, ενέτεινε την πολιορκία του Σουλίου. Υπό την πίεση της συνεχούς πολιορκίας, οι Σουλιώτες αναγκάστηκαν να ζητήσουν τη βοήθεια του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου και του Μάρκου Μπότσαρη. Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, που ήταν πρόεδρος του Εκτελεστικού, «ήρchiσε τον ανταγωνισμό προς τον Δ. Υψηλάντη, τον οποίον ήθελε να υπερτερήσει και ως στρατιωτικό».

Στις 22 Ιουνίου, ο Μαυροκορδάτος έφτασε στο Κομπότι με 3.000 άνδρες, ανάμεσά τους και το τάγμα του τακτικού στρατού με 560 άνδρες, οι 93 από αυτούς Φιλέλληνες. Στις 23 Ιουνίου, οι Τούρκοι βγήκαν από την Άρτα, αλλά η ελληνική πλευρά τους αναχαίτισε έως το Κομπότι. Ξεχώρισε για την ανδρεία του ο Γερμανός στρατηγός Νόρμαν.

Ο στρατάρχης Μαυροκορδάτος έστειλε τον Μπότσαρη με 1.200 άνδρες προς βοήθεια των Σουλιωτών. Οι υπόλοιποι 1.500, χωρίς τον Μαυροκορδάτο, προχώρησαν προς την Άρτα, καταλαμβάνοντας το Πέτα. Ο Ομέρ Βρυώνης συνάντησε το ολιγάριθμο στράτευμα του Μπότσαρη στην Πλάκα, στις 29 Ιουνίου, όπου δόθηκε η Μάχη της Πλάκας. Οι Οθωμανοί υπερίσχυσαν και ο Μπότσαρης οπισθοχώρησε στο Πέτα έχοντας χάσει 100 άνδρες.

Την Τρίτη 4 Ιουλίου 1822, ο Ρεσίτ

Πασάς Κιουταχίς με περίπου 8.000 Οθωμανούς στρατιώτες βγήκε από την Άρτα. Το Πέτα βρίσκεται σε μια κορυφογραμμή από βορρά προς νότο με απότομες πλαγιές που βλέπουν προς την Άρτα. Στα αριστερά τοποθετήθηκαν οι Φιλέλληνες, πιο δεξιά το πυροβολικό τους, στη συνέχεια το σώμα των Επανοσίων με τον Σπ. Πανά, και στο δεξιό άκρο πάνω σε ένα λόφο ο Γώγος Μπακόλας με τους πολεμιστές του. Σε άλλη κορυφογραμμή πιο πίσω τοποθετήθηκαν οι Μπότσαρης, Βλαχόπουλος κ.α.

Η μάχη άρχισε από τα χαράματα και κράτησε έως το απόγευμα. Η πορεία της μάχης ευνοούσε την ελληνική πλευρά, όμως στο ύψωμα που κατείχε ο Μπακόλας φάνηκαν ξαφνικά περίπου 80 Τούρκοι σημαιοφόροι. Οι Έλληνες ερμήνευσαν αυτό το περιστατικό ως προδοσία του Μπακόλα και οπισθοχώρησαν, και καθώς άργησε η διαταγή της οπισθοχώρησης οι Φιλέλληνες που έμειναν στην μάχη περικυκλώθηκαν από τους εχθρούς. Οι περίπου 15 Πολωνοί Φιλέλληνες, με αρχηγό τους τον Μιρζεύσκι, οχυρώθηκαν στην εκκλιση του Αγίου Γεωργίου στο κέντρο του Πέτα όπου βρήκαν τραγικό θάνατο. Από το Σώμα των Φιλελλήνων (Ιταλοί, Γερμανοί, Γάλλοι, Ελβετοί, Βέλγοι, Ολλανδοί, Δανοί, Σουηδοί, Πολωνοί) 68 σκοτώθηκαν, ανάμεσά τους και ο διοικητής του τακτικού στρατεύματος συνταγματάρχης Πιέτρο Ταρέλλα. Ο βαριά πληγωμένος στρατηγός Νόρμαν είπε στον Μαυροκορδάτο: «πρίγκιπα, όλα τα χάσαμε, εκτός από την τιμή».

Μετά τη μάχη ο Μπότσαρης, με τα απομεινάρια του εκστρατευτικού σώματος, υποχώρησε στο Μεσολόγγι μαζί με τον Μαυροκορδάτο, εγκαταλείποντας τους Σουλιώτες.